

Deel 10

Tijdschriftkeuze

Auteurs

- › **Jochen Cals** is huisarts en universitair docent aan de Universiteit Maastricht;
- › **Daniel Kotz** is epidemioloog en hoogleraar aan de Universiteit Düsseldorf.

Wat je moet weten

In een wetenschappelijk artikel wordt een verhaal verteld, maar aan wie? Welk publiek een artikel leest, wordt grotendeels bepaald door de keuze van het tijdschrift waarin het wordt gepubliceerd.

In PubMed alleen zijn al meer dan 20 miljoen artikelen opgeslagen. Dat betekent dat je met wat doorzetten je artikel waarschijnlijk wel ergens gepubliceerd kunt krijgen, maar het kiezen van het juiste tijdschrift voor je artikel is niet eenvoudig.

Impactfactoren

Afhankelijk van de status van het tijdschrift, de beschikbare ruimte en de aanvoer van nieuwe artikelen kan het percentage van de ingediende artikelen dat wordt geaccepteerd, uiteenlopen van 10% bij de meest prestigieuze tijdschriften tot meer dan 80% bij sommige andere tijdschriften.

De impactfactor van een tijdschrift is gebaseerd op het gemiddelde aantal malen dat artikelen uit dat tijdschrift de laatste twee jaar zijn geciteerd en vormt een controversiële maar nog altijd veel gebruikte maat voor de relatieve status van een tijdschrift binnen het vakgebied. De impactfactoren worden gepubliceerd in de jaarlijkse *Journal Citation Reports*. Daarin kun je ook tijdschriften nazoeken per onderwerp, om een overzicht te krijgen van de tijdschriften in een bepaald vakgebied.

Het aantal tijdschriften dat alleen nog elektronisch wordt gepubliceerd en

niet meer op papier, neemt steeds meer toe. Zulke tijdschriften hebben geen problemen met plaatsruimte, en kunnen vaak meer artikelen per jaar publiceren, die dan ook snel na de acceptatie verschijnen.

Open access

Veel tijdschriften zijn tegenwoordig (deels) open access, wat betekent dat lezers via het internet onbeperkt toegang hebben tot peer-reviewed wetenschappelijke artikelen en deze ook onbeperkt verder mogen gebruiken. Daardoor zijn artikelen ook beschikbaar voor mensen die geen abonnement op het tijdschrift hebben (zoals onderzoekers die niet werken bij een academische instelling of die werken in ontwikkelingslanden). Het materiaal mag gebruikt en gekopieerd worden, mits de auteurs correct worden vermeld.

Open access hoeft niet altijd in te houden dat de auteur publicatiekosten moet betalen als het artikel wordt geaccepteerd, hoewel veel tijdschriften (zowel papieren als elektronische) wel dergelijke kosten in rekening brengen (500 tot 2000 euro), als vervanging van het traditionele businessmodel waarbij de abonnee betaalt.

Er zijn al gevallen gemeld van nep-

tijdschriften en nepuitgevers die onderzoekers per e-mail uitnodigen om artikelen in te zenden, maar uitsluitend geïnteresseerd zijn in het opstrijken van de publicatiekosten. Betrouwbare wetenschappelijke tijdschriften zullen dergelijke mails gewoonlijk niet sturen. Bedenk overigens dat elektronische publicatie niet automatisch open access inhoudt en omgekeerd geldt hetzelfde.

Wat je moet doen

Lezerspubliek

Denk al vóór je met schrijven begint na over een mogelijk tijdschrift. Het profiel van het beoogde tijdschrift is van invloed op het skelet van je artikel als geheel en met name van de Inleiding en de Discussie (zie de aflevering over 'Het Begin'). Bespreek met het onderzoeksteam de focus van dit specifieke artikel en het beoogde lezerspubliek ervoor. Bestudeer de voor je project relevante literatuur om te zien in welk tijdschrift soortgelijk werk is gepubliceerd. Denk erover na of je wilt schrijven voor andere onderzoekers, voor professionals in de gezondheidszorg, of voor beide, en stel een lijstje op van algemene tijdschriften

Checklist voor tijdschriftkeuze

- › Denk na over het beoogde tijdschrift voor je begint met schrijven.
- › Denk aan de volgende kenmerken van de mogelijke tijdschriften:
 - fundamenteel of klinisch onderzoek,
 - algemeen of specialistisch,
 - traditioneel (gedrukt) of elektronisch,
 - abonnementen of open access.
- › Weeg de wens om te publiceren in een toptijdschrift af tegen het belang van snelle publicatie.
- › Let op de impactfactoren, maar laat je er niet door misleiden.
- › Stel een prioriteitenlijstje van 3-5 tijdschriften op.

of tijdschriften die zich specifiek richten op een bepaalde aandoening of bepaalde soorten onderwerpen.

Ervaringen

Wees realistisch wat de kans betreft om je artikel gepubliceerd te krijgen in een toptijdschrift. Vraag je (meer ervaren) collega's om eerlijk hun mening te geven en vraag naar hun ervaringen met het proces van peer-review en publiceren bij bepaalde tijdschriften als het gaat om de punctualiteit en de redenen die ze geven voor het accepteren of afwijzen van artikelen.

Bestudeer de website van het tijdschrift en de auteursinstructies om te zien of het tijdschrift inderdaad het soort artikelen publiceert dat je wilt gaan schrijven.

Publicatiedatum

Weeg je wens om te publiceren in een tijdschrift met een hoge impactfactor af tegen hoe snel je het artikel gepubliceerd wilt zien. Als je je artikel indient bij een tijdschrift dat een hoog percentage afwijst, kan dat weliswaar nuttige feedback opleveren van de referenten, maar het kan ook betekenen dat de publicatie met maanden wordt vertraagd, omdat je het diverse malen moet indienen. Nadat je op de verzendknop hebt geklikt, verdwijnt het artikel voor een flinke tijd uit beeld. Als je erover denkt om in een bepaald tijdschrift te publiceren, zorg er dan voor dat je het tijdschrift ook leest. Kijk goed naar de inhoudsopgave en naar de artikelen, en lees de redactionele commentaren om een indruk te krijgen van het terrein dat het tijdschrift

bestrijkt en de voorkeuren van de redactie.

Ranglijst

Bespreek welke tijdschriften in aanmerking komen, in volgorde van prioriteit, en stel een ranglijst van drie à vijf tijdschriften op. Zodoende kun je je concentreren op het tijdschrift van je eerste keuze en je houden aan de auteursinstructies daarvan, terwijl je ook al een duidelijke strategie hebt voor het geval dat je artikel door het eerste tijdschrift wordt afgewezen.

Dit artikel is een vertaalde versie van Cals JW, Kotz D. Effective writing and publishing scientific papers, part X: choice of journal. *J Clin Epidemiol* 2014;67:3. Publicatie gebeurt met toestemming van de uitgever. Meer informatie: www.scientificwritingtips.com.

Schrijftip 10 – Tijdschriftkeuze: maak een lijst met beoogde tijdschriften!